بررسی نگرش به ازدواج بر اساس نگرش‌های مذهبی در دانشجویان دختر و پسر

سجاد حضرتی[1]، راضیه نوری[2]

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران. (نویسنده مسئول).

۲. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره پنجم، شماره پنجاه و سوم، اسفندماه ۱۳۹۹، صفحات ۴۷-۳۹

تاریخ وصول: ۱۳۹۹/۰۵/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۷/۲۰

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی نگرش به ازدواج بر اساس نگرش‌های مذهبی را در دانشجویان دختر و پسر است. روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری در این پژوهش کلیه دانشجویان دختر و پسر ۲۰ تا ۲۵ سال دانشگاه شهید چمران اهواز که در سال تحصیلی ۹۹-۹۸ به تحصیل اشتغال داشتند و از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد و با توجه به حجم جامعه موردنظر، ۲۵۰ نفر به‌عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه نگرش به ازدواج روزن و بارتن (۱۹۹۸) و مقیاس جهت‌گیری مذهبی آلپورت (۱۹۷۸) بودند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS-22 و ضریب همبستگی و تحلیل واریانس یک‌راهه تحلیل شدند، یافته‌ها نشان دادند بین سطوح مختلف تحصیلی ازنظر نگرش به ازدواج و جهت‌گیری مذهبی تفاوت وجود دارد همچنین بین جنسیت و نگرش به ازدواج و جهت‌گیری مذهبی تفاوت معنادار وجود دارد. نتیجه‌گیری نتایج تحقیق حاضر بیان می‌کند بین نگرش به ازدواج و جهت‌گیری مذهبی همبستگی وجود دارد.

کلیدواژه: نگرش، ازدواج، مذهبی، دانشجو.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

مقدمه

تشکیل زندگی مشترک پدیده‌ای است که از دیرباز موردتوجه بسیاری از اندیشمندان بوده و منشأ تشکیل خانواده در کشور ما ازدواج است و سلامت جامعه درگرو سلامت خانواده‌هاست (نوابی نژاد، ۱۳۸۵؛ به نقل از سیاح، کوچک و حسنی، ۱۳۹۷). ازدواج و تشکیل خانواده خدمتی برای پدید آوردن یک خانواده و رسیدن به آرامش و آسایش است (باقریان و کاظمیان، ۱۳۹۱). ازدواج تقریباً در همه جوامع به‌عنوان یک نشان‌گر مهم برای انتقال به بزرگ‌سالی است (مجدی و رضایی، ۹۰). امروزه یکی از مشکلات جوانان، عدم شناخت خود است که بالطبع عدم شناخت ملاک و نگرش به ازدواج را به همراه دارد. جوانان دوست دارند همسری را انتخاب کنند که آن‌ها را هم ازلحاظ روحی و هم ازلحاظ جسمی بی‌نیاز کنند (بنی جمالی، نفیسی و یزدی، ۱۳۸۳). مسئلهٔ ازدواج در کشور ایران، با توجه به فرهنگ دینی و سنتی حاکم، ویژگی‌های خاص خود را دارد، کشور ما در مرحله گذار از سنت و ورود به مدرنیته قرار دارد و با تغییرات اجتماعی و فرهنگی وسیعی در همه پدیده‌های اجتماعی ازجمله ازدواج و همسرگزینی روبه‌رو است (خجسته‌مهر، محمدی و عباس‌پور، ۱۳۹۵). سازه نگرش به ازدواج نشان‌دهنده احساسات و تمایلات، پیش‌داوری‌ها یا سوگیری‌ها، تصورات از پیش‌فرض شده و ترس‌ها و عقاید راسخ افراد در مورد ازدواج است (غضنفری، کاظم‌نژاد و فشارکی، ۱۳۹۶)؛ بنابراین نگرش فرد به ازدواج، شیوه فکر و احساس کردن او در مورد ازدواج است (ممانی، مادیتی[1]، ۲۰۱۶). در دهه‌های اخیر، تغییر در الگوهای ازدواج، بی‌رغبتی به ازدواج، ازدواج در سنین بالا یا به‌طورکلی ازدواج نکردن افزایش چشمگیری داشته است (جونز[2]، ۲۰۰٤). با توجه به اهمیت ازدواج در زندگی انسان و تأثیر نوع نگرش نسبت به ازدواج در موفقیت و یا شکست در این زمینه، بررسی چگونگی نگرش به این مفاهیم موردتوجه محققان قرارگرفته است. باقیانی‌مقدم، مسعودی، میرزایی، شهبازی (۱۳۹۰) در پژوهشی که انجام دادند به این نتیجه رسیدند به‌طورکلی نگرش دختران و پسران در رابطه با شناخت همسر آینده و زندگی مشترک در سطح متوسطی بوده، برگزاری کلاس‌های مشاوره ازدواج، مهارت‌های زندگی برای زوجین و شناخت بیشتر همسر به‌خصوص برای دختران، قبل از ازدواج ضروری به نظر می‌رسد. همچنین خجسته‌مهر، محمدی، عباسپور (۱۳۹۵) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که تغییر نگرش به ازدواج به‌عنوان عامل اساسی ترغیب‌کننده جوانان به ازدواج، طی رویکرد کلی و سیستمی صورت می‌گیرد. براساس این رویکرد، اقداماتی مانند ترویج الگوهای موفق ازدواج در جامعه، حمایت‌های مادی و معنوی والدین، آموزش راهبردی مقابله‌ای متناسب با چالش‌های ازدواج، افزایش مهارت‌های آمادگی ازدواج و حمایت دولت در تشکیل هسته‌های مشاوره ازدواج توصیه می‌شود. مهم‌ترین عاملی که در ازدواج نقش مؤثری دارد، عامل فرهنگی و اجتماعی است، به‌طور مثال دین و مذهب یکی از عوامل فرهنگی است که عدم تفاهم در آن در بسیاری از موارد مشکلاتی را هم در زمینه فردی و هم در زمینه اجتماعی و هم تربیت فرزندان ایجاد کرده است (قاراب و حسینی اجداد نیاکی، ۱۳۹۷). مذهب سیستم سازمان‌یافته‌ای است از باورها شامل ارزش‌های اخلاقی، رسومات، مشارکت در جامعه دینی برای اعتقاد راسخ‌تر به خدا یا یک قدرت برتر است

[1]. Memani, & Mathitti
[2]. Jones

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

(والش[1]، ۲۰۰۶؛ به نقل از حسینی‌قمی، ۱۳۹۰). جهت‌گیری مذهبی را می‌توان رهاوردی کلی مشخص که از مذهب اتخاذ گردیده است معرفی نمود، یعنی در ارتباط با موجودی متعالی، مجموعه‌ای از اعتقادات، اعمال و تشریفات خاص را در زندگی دارد (دهقان تنها، آیتی و شهابی‌زاده، ۱۳۹۲). اعتقادات مذهبی تأثیر مثبتی بر رضایت از زندگی، بهزیستی روان‌شناختی و سبک زندگی دارد (ابراهیمی و صمدزاده، ۱۳۹۰). همچنین عوامل زیادی می‌تواند در نگرش به ازدواج نقش داشته باشند، اما جهت‌گیری مذهبی نیز ممکن است به‌عنوان نگرش و سوگیری شخصی و اختصاصی بر نگاه فرد نسبت به ازدواج تأثیر گذاشته و در میزان انتظارات، نگرش و تصمیم‌گیری فرد نقش داشته باشد. در تحقیقی که الهه خوشنویس، مستوفی‌فر و کحالی (۱۳۹۶) انجام دادند به این نتیجه رسیدند که جهت‌گیری مذهبی درونی و سبک دلبستگی ایمن قادر به پیش‌بینی انتظار ازدواج واقع‌بینانه و جهت‌گیری مذهبی برونی و سبک دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا قادر به پیش‌بینی انتظار از ازدواج بدبینانه است. برزگر خضری و خدابخشی کولایی (۱۳۹۶) در پژوهشی که انجام دادند به این نتیجه رسیدند که جهت‌گیری مذهبی و خودکنترلی از عوامل مؤثر بر نگرش افراد به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف است. با بررسی جهت‌گیری مذهبی و خودکنترلی می‌توان این نگرش افراد را پیش‌بینی کرد؛ بنابراین با توجه به این نکته که جامعه ایران یک جامعه‌ای مذهبی شناخته می‌شود و از آن‌جایی که مذهب و ابعاد جهت‌گیری مذهبی در روابط و نگرش‌ها نقش مهمی را ایفا می‌کند؛ و تحولاتی که در گرایش و تمایل جوانان به ازدواج به وجود آمده و روند روبه رشد جوانانی که ازدواجشان با تأخیر صورت می‌گیرد و این امر را به یک معضل تبدیل کرده است، پرداختن به تأثیر نگرش مذهبی در نگرش به ازدواج ضروری به نظر می‌رسد. محقق در این پژوهش برآن است تا بررسی نگرش به ازدواج بر اساس نگرش‌های مذهبی را در دانشجویان دختر و پسر را موردبررسی قرار دهد. سوال اصلی پژوهش حاضر پاسخ به این سوال است که نگرش به ازدواج بر اساس نگرش‌های مذهبی در دانشجویان دختر و پسر چگونه است؟

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی است. این تحقیق برای کسب اطلاع از وجود رابطه بین متغیرها انجام می‌پذیرد، ولی الزاماً کشف رابطه علت و معلولی موردنظر نیست. برای بررسی این ارتباط و چگونگی آن از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل واریانس یک‌راهه استفاده شد. جامعه آماری در این پژوهش کلیه دانشجویان دختر و پسر ۲۰ تا ۲۵ سال دانشگاه شهید چمران اهواز که در سال تحصیلی ۹۹-۹۸ به تحصیل اشتغال داشتند بود. در این تحقیق از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد بنابراین با توجه به حجم جامعه موردنظر، ۲۵۰ نفر به‌عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. در این پژوهش برای جمع‌آوری اطلاعات مربوط با استفاده از پرسشنامه نگرش به ازدواج روزن و بارتن[2] (۱۹۹۸) و مقیاس جهت‌گیری مذهبی آلپورت (۱۹۷۸) استفاده گردید. پژوهشگران پرسشنامه‌های تهیه‌شده را در اختیار دانشجویانی که مایل به همکاری در پژوهش بودند قراردادند و پس از تکمیل آن‌ها را جمع‌آوری نمودند. مجموعاً ۲۵۰ پرسشنامه تکمیل شد که به خاطر عدم جواب دهی کامل به سوالات تعداد ۵۰ آزمودنی از نمونه پژوهش حذف شدند. شرکت‌کنندگان با رضایت کامل در پژوهش شرکت کردند. یک فرم رضایت آگاهانه

[1]. Walesh
[2]. Rosen, & Braeden

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

تدوین و شرکت‌کنندگان آن را تکمیل و امضا نمودند. جهت رعایت اصل رازداری و محرمانه ماندن هویت پاسخگویان، از شرکت‌کنندگان خواسته شد از نوشتن اسم خود بر روی پرسشنامه‌ها خودداری نمایند و در این زمینه به آن‌ها اطمینان‌های لازم داده شد.

مقیاس نگرش به ازدواج: مقیاس نگرش به ازدواج یک مقیاس خودسنجی است که توسط روزن و بارتن (۱۹۹۸) ساخته شد. این مقیاس شامل ۲۳ گزاره با مقیاس ٤ درجه‌ای لیکرت، از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف است که باورها و نگرش‌های مربوط به ازدواج را می‌سنجد، گزاره‌های ۲۳، ۲۰، ۱۹، ۱٦، ۱۲، ۸، ۵، ۳، ۱ به‌طور معکوس نمره‌گذاری می‌شوند و از طریق جمع نمرات گزاره‌ها، نمره کلی که حداقل ۲۳ و حداکثر ۹۲ است، به‌دست می‌آید، نمرات بالا نشان‌دهنده نگرش مثبت‌تر نسبت به ازدواج است.

مقیاس جهت‌گیری مذهبی: در سال ۱۹٦۷ آلپورت و راس[1] مقیاسی برای تعیین جهت‌گیری مذهبی افراد تهیه نموده‌اند. این مقیاس شامل دو نوع جهت‌گیری درونی و جهت‌گیری بیرونی است. جهت‌گیری درونی منعکس‌کننده‌ی علاقه افراد به خود مذهب می‌باشد و امری درونی است. درحالی‌که جهت‌گیری بیرونی، امری خارجی و ابزاری است که برای ارضای نیازهای فرد از قبیل مقام و امنیت مورداستفاده قرار می‌گیرد. پرسشنامه جهت‌گیری مذهبی آلپورت، شامل ۲۱ جمله است که محدودیت زمانی ندارد و از ۱٦ سالگی به بالا قابلیت اجرا دارد. سوالات آزمون دارای چهار گزینه: الف_ کاملاً مخالفم، ب_ تقریباً مخالفم، ج_ تقریباً موافقم، د_ کاملاً موافقم می‌باشد، بر همین اساس این پرسشنامه بر اساس یک مقیاس چهاردرجه‌ای لیکرت از ۱ تا ٤ نمره‌گذاری می‌شود. این آزمون در سال ۱۳۷۷ در ایران ترجمه و هنجاریابی شده که اعتبار و روایی آن توسط جان بزرگی (۱۳۷۷) به‌دست‌آمده اســت. همسانی درونی آن با استفاده از آلفای کرونباخ ۷۱/؛ و پایایی بازآزمایی آن ۷٤/. است. در این مقیاس، گزینه‌های عبارات ۱ تا ۱۲ جهت‌گیری مذهبی برونی و عبارات ۱۳ تا ۲۱ جهت‌گیری مذهبی درونی را می‌سنجند. آلپورت و راس در سال ۱۹٦۷ این مقیاس را برای سنجش جهت‌گیری‌های مذهبی درونی و برونی تهیه کردند. در پژوهش حاضر میزان پایایی برای جهت‌گیری مذهبی درونی ۰/۷۷ و برای جهت‌گیری مذهبی بیرونی ۰/۷٦ برآورد شد.

یافته‌ها

در سطح آمار توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد و در سطح آمار استنباطی از همبستگی و رگرسیون چندمتغیری استفاده‌شده است. طبق جدول ۱ سن بیشتر اعضای گروه نمونه پژوهش در طبقه ۲٤ تا ۲۹ سال بود (٤۵/۰ درصد). در طبقات ۱۸ تا ۲۳ سال و ۳۵ تا ۲۹ سال فراوانی به ترتیب برابر با ۲۰ و ۳۵ درصد شرکت‌کنندگان بود.

[1]. alport, & ras

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

جدول ۱. فراوانی سن در گروه نمونه

طبقات	فراوانی	فراوانی درصدی
۲۳-۱۸	۵۰	۲۰/۰
۲۹-۲٤	۱۱۰	٤۵/۰
۳۵-۲۹	۹۰	۳۵/۰
جمع کل	۲۵۰	۱۰۰/۰

طبق جدول ۲ تحصیلات بیشتر اعضای گروه نمونه پژوهش لیسانس بود (۷۵/۵ درصد). در طبقات فوق‌لیسانس و دکتری فراوانی به ترتیب برابر با ٦۵ و ٤۵ شرکت‌کننده بود.

جدول ۲. فراوانی تحصیلات در گروه نمونه

طبقات	فراوانی	فراوانی درصدی
لیسانس	۱٤۵	۷۵/۵
فوق‌لیسانس	٦۵	۱۲/۵
دکتری	٤۰	۱۰/۰
جمع کل	۲۵۰	۱۰۰/۰

براساس جدول ۳ می‌توان نتیجه گرفت که بین میانگین نمره‌ی نگرش به ازدواج در سطوح مختلف تحصیلی تفاوت معناداری وجود دارد ($p\leq0.05$).

جدول ۳. تحلیل واریانس یک‌راهه برای مقایسه نگرش به ازدواج و جهت‌گیری مذهبی در سطوح مختلف تحصیلی

	طبقات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	معناداری
نگرش به ازدواج	بین گروهی	۱۳/۰۰۰	۲	٦/۰۰۰	۰/۰۰۰
	درون‌گروهی	۵۵۵۵/۰۰۰	۲٤۷	۲۲/۰۰۰	
	جمع کل	۵۵٦۸/۰۰۰	۲٤۹		
جهت‌گیری مذهبی	طبقات	۱۵/۰۰۰	۲	۷/۰۰۰	۰/۰۰۰
	بین گروهی	۳۹۳٤/۰۰۰	۲٤۷	۱۵/۰۰۰	
	درون‌گروهی	۳۹۵۰/۰۹٦	۲٤۹		

براساس جدول ٤ می‌توان نتیجه گرفت که بین میانگین نمره‌ی نگرش به ازدواج در دختران و پسران تفاوت معناداری وجود دارد ($p\leq0.05$).

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

جدول ٤. تحلیل واریانس یک‌راهه برای مقایسه نگرش به ازدواج و جهت‌گیری مذهبی در دختران و پسران

	طبقات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	معناداری
نگرش به ازدواج	بین گروهی	۳/۰۰۰	۱	۳/۰۰۰	۰/۰۰۰
	درون‌گروهی	۵۵۵۱/۰۰۰	۲٤٦	۲۲/۰۰۰	
	جمع کل	۵۵۵٤/۰۰۰	۲٤۷		
جهت‌گیری مذهبی	طبقات	۱۱/۰۰۰	۱	۱۱/۰۰۰	۰/۰۰۰
	بین گروهی	۳۹۳۵/۰۰۰	۲٤٦	۱۵/۰۰۰	
	درون‌گروهی	۳۹٤٦/۰۰۰	۲٤۷		

همان‌گونه که مشاهده می‌کنید ماتریس همبستگی برای این دو متغیر ارائه‌شده است. میزان ضریب همبستگی بین دو متغیر جهت-گیری مذهبی و نگرش به ازدواج برابر با ۰/۷٦ به‌دست‌آمده که این مقدار با توجه سطح آماری معنادار نیز است ($P\leq0.001$).

جدول ۵. ماتریس همبستگی برای مقایسه نگرش به ازدواج و جهت‌گیری مذهبی

		نگرش به ازدواج	جهت‌گیری مذهبی
نگرش به ازدواج	ضریب همبستگی	۱	۰/۰۷٦
	معناداری		۰/۰۰۰
	کل	۲۵۰	۲۵۰
جهت‌گیری مذهبی	ضریب همبستگی	۰/۰۷٦	۱
	معناداری	۰/۰۰۰	
	کل	۲۵۰	۲۵۰

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج تحقیق حاضر بیان می‌کند بین سطوح مختلف تحصیلی ازنظر نگرش به ازدواج و جهت‌گیری مذهبی تفاوت وجود دارد همچنین بین جنسیت و نگرش به ازدواج و جهت‌گیری مذهبی تفاوت معنادار وجود دارد. همچنین بین نگرش به ازدواج و جهت‌گیری مذهبی تفاوت معنادار وجود دارد. نتایج با مطالعات لامبرت و دولاهیت[1] (۲۰۰۸)، کامچولسی[2] (۲۰۱۱)، خوشنویس، مستوفی‌فر و کحالی (۱۳۹٦) و برزگر خضری و خدابخشی کولایی (۱۳۹٦) همسو است. کامچولسی (۲۰۱۱) در تحقیق خود مبتنی بر فاکتورهای تحت تأثیر بر سن ازدواج در مالاوی بیان می‌دارد که مذهب، قومیت و منطقه به‌عنوان فاکتورهای مهم در ازدواج مطرح هستند. در تحقیقات لامبرت و دولاهیت (۲۰۰۷) زوج‌ها گزارش کردند که باورها و اعمال مذهبی به آن‌ها کمک می‌کند تا خدا را به‌عنوان ناظر بر ازدواج خویش قرار داده و به ازدواج به‌عنوان یک‌نهاد مذهبی که دوام دارد، باور داشته باشند. خوشنویس،

[1]. Lambert, & Dollahite
[2]. Kumchulesi

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

مستوفی‌فر و کحالی (۱۳۹٦) انجام دادند به این نتیجه رسیدند که جهت‌گیری مذهبی درونی و سبک دلبستگی ایمن قادر به پیش بینی انتظار ازدواج واقع‌بینانه و جهت‌گیری مذهبی برونی و سبک دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا قادر به پیش‌بینی انتظار از ازدواج بدبینانه است. برزگر خضری و خدابخشی کولایی (۱۳۹٦) در پژوهشی که انجام دادند به این نتیجه رسیدند که جهت‌گیری مذهبی و خودکنترلی از عوامل مؤثر بر نگرش افراد به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف است. با بررسی جهت‌گیری مذهبی و خودکنترلی می‌توان این نگرش افراد را پیش‌بینی کرد. از محدودیت‌های پژوهش حاضر این است که با توجه به اینکه این پژوهش در قالب یک طرح همبستگی است، استنباط علی از نتایج آن باید بااحتیاط صورت بگیرد، همچنین به دلیل اینکه شرکت‌کنندگان در این پژوهش دانشجویان بودند باید در تعمیم نتایج جوانب احتیاط را رعایت کرد و در این زمینه تحقیقات بیشتری نیاز تست تا با دقت و اطمینان کامل بتوان تأثیر نگرش مذهبی را بر امر ازدواج مشخص نمود.

منابع

- ابراهیمی محمد؛ صمدزاده منا (۱۳۹۰). رابطه دین و بهزیستی روان‌شناختی دانش آموزان. مجله روانشناسی آموزشی؛ ۲(۵)، ۵۳-٦۳.
- باقریان، مهرنوش و کاظمیان، سمیه (۱۳۹۱). ارتباط نگرش نسبت به ازدواج و طلاق با مؤلفه‌های جو اجتماعی خانواده در دانشجویان دانشکده پرستاری حضرت زینب (س) لارستان. فصلنامه دنا، ٦ (۱) پیاپی (۲)، ۲۱-۲۲.
- باقیانی مقدم، محمدحسین؛ مسعودی، داریوش؛ میرزایی، مهدی و شهبازی، حسن (۱۳۹۰). بررسی نگرش جوانان در شرف ازدواج در رابطه با شناخت همسر آینده و زندگی مشترک در شهرستان بروجن. *مجله تحقیقات نظام سلامت*، سال ۷، شماره ٦، ٦۹۳.
- برزگر خضری، رسول و خدابخشی کولایی، آناهیتا (۱۳۹٦). رابطه‌ی خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی با نگرش به روابط قبل از ازدواج در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رباط کریم. مجله‌ی پژوهش در دین و سلامت، ۳ (٤)، ۱۸-۵.
- بنی‌جمالی، شکوه؛ نفیسی، غلامرضا و یزدی، منوره (۱۳۸۳). ریشه‌یابی علل ازهم پاشیدگی خانواده‌ها در رابطه با ویزگی-های روانی-اجتماعی دختران و پسران قبل از ازدواج. مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۱ (۱ و ۲)، ۱٤۳-۱۷۰.
- خجسته‌مهر، رضا؛ محمدی، علی و عباسپور، ذبیح الله (۱۳۹۵). نگرش دانشجویان متأهل به ازدواج: یک مطالعه کیفی. نشریه روان‌پرستاری، ٤ (۲)، ۳٤۲-۳٥٤.
- خوشنویس، الهه؛ مستوفی‌فر، اعظم و کحالی، ریحانه (۱۳۹٦)، پیش‌بینی رابطه انتظار از ازدواج بر اساس جهت‌گیری مذهبی و سبک های دلبستگی. فصلنامه علمی - پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی، ۹ (۲)، ۹۸-۱۱۲.
- حسینی قمی، طاهره؛ سلیمی بجستانی، حسین (۱۳۹۰). رابطه بین جهت‌گیری مذهبی و تاب‌آوری در بین مادران دارای فرزندان مبتلا به بیماری. روانشناسی دین، ٤ (۳)، ۸۲-٦۹.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

- دهقانی‌تنها، ریحانه؛ آیتی، محسن و شهابی‌زاده فاطمه (۱۳۹۲). کارکرد خانواده و جهت‌گیری مذهبی؛ ارائهٔ الگوهای نگرش به ارتباط پیش از ازدواج و پیامدهای آن در دانشجویان دارای ارتباط و بدون ارتباط با جنس مخالف. روانشناسی و دین، ٦ (۳)، ۹۵-۸۱.
- سیاح، سرور؛ کوچک انتظار، رویا و حسنی، فریبا(۱۳۹۷). بررسی مقایسه‌ای سطح تحصیلات و نگرش به ازدواج در بین جوانان دختر و پسر شهر تهران. رویش روانشناسی، ۷ (۳) پیاپی (۲٤)، ۲۷-۳۵.
- غضنفری، الهه؛ کاظم‌نژاد، انوشیران و فشارکی، محمد (۱۳۹٦)، عوامل مؤثر بر الگوی نگرش به ازدواج در کارکنان نیروی انتظامی؛ مدل تحلیل مسیر. فصلنامه علمی-پژوهشی طب نظامی، ۷ (۱)، ۲۰-۲۳.
- غلامی قاراب، سمیه و حسینی اجداد نیاکان، جلیل (۱۳۹۷). بررسی عوامل فرهنگی - اجتماعی مؤثر بر ساماندهی ازدواج جوانان (مطالعه موردی: دانشجویان گروه علوم انسانی دانشگاه علوم تحقیقات تهران در سال ۱۳۹۵). مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، ٤۱، ۱۱۳-۹۸.
- مجدی، علی اکبر و رضایی، امید (۱۳۹۰). سنجش نگرش دانشجویان پسر مجرد دانشگاه فردوسی نسبت به ازدواج و عوامل مؤثر برآن. فصلنامه جامعه‌شناسی مطالعات جوانان، ۲ (٤)، ۱٦۵-۱۸۳.
- Jones, ME. (2004.) Not ‘When to marry’ but ‘Whether to marry’: the changing context of marriage decisions in East and Southeast Asia. In: Jones GW, Ramdas K, editors. Untying the knot: ideal and reality in Asian marriage. Singapore: Asia Research Institute, National University of Singapore
- Kumchulesi, G., Palamuleni, M., & Kalule-Sabiti, I. (2011). "Factors affecting age at first marriage in Malawi". *In Sixth African Population Conference, Ouagadougou-Burkina Faso*, 5-9.
- Memani, P., Mathitti, V. (2003). A comparative study of the marital attitudes of students from divorced, intact and single parent families: University of Western cape. Available from: http://etduwc.ac.za./index.php
- Lambert, N. M., & Dollahite, D. C. (2008). The Threefold Cord Marital Commitment in Religious Couples, Journal of Family Issues, 29(5), 592-614.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]

A survey of attitudes toward marriage based on religious attitudes in male and female students

Abstract

The main purpose of this study is to investigate attitudes toward marriage based on religious attitudes in male and female students. The method of the present study was descriptive-correlational. Statistical population in this study, all male and female students aged 20 to 25 years from Shahid Chamran University of Ahvaz who were studying in 2019-2020 and the available sampling method was used and according to the size of the population, 250 people were selected as the research sample. The research instruments were the Rosen and Barton Marriage Attitude Questionnaire (1998) and the Allport Religious Orientation Scale (1978). Data were analyzed using SPSS-22 software and correlation coefficient and one-way analysis of variance. The results showed that there is a difference between different levels of education in terms of attitudes toward marriage and religious orientation. There is a significant difference in religious orientation. Conclusion the results of the present study indicate that there is a correlation between attitudes toward marriage and religious orientation.

***Key word**: Attitude, Marriage, Religious, Student*

مجله پیشرفت های نوین در علوم رفتاری

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-17]